

FD Torkel Rasmussen lea riegádan 1965 ja bajásšaddan Mátta-Várjjagis. Son ássá eamidiinnis Katiin ja njeljiin mánáin Veahčakis Ohcejoga gielddas. Son bargá Sámi allaskuvlla journalistaoahpus.

“Go ealáska, de lea váttis dápmat”

Davvisámegiela etnolingvisttalaš ceavzinnávccaid guorahallan guovtti gránnjágielddas Deanus ja Ohcejogas 2000-logu álggus

“Go ealáska, de lea váttis dápmat” girjji vuodđun lea čálli filosofija doaktára gráda nákkosgirji. Rasmussen guorahallá davvisámegiela ceavzinnávccaid guovtti gránnjágielddas Deanus ja Ohcejogas 2000-logu álggus. Girjjiis čájehuvvo mo sámegeiela dilli lea nuppástuvvan mákrodási mearrádusaid dihte Suoma ja Norgga stáhtain 1970- ja 80-loguin. Stáhtaid sámeapolitihkas dáhpáhuvvá paradigamamsun ja mákrodási politihkka šaddá sealluhit ja ovddidit sámi giela, kultuvrra ja servodateallima. 1990-logu mielde leatge ásahuvvon eanaš lágat ja ásahusat mat galget ovddidit sámegeiela. Ođđa mákropolitihkka ii leat dattetge čađahuvvon sámi servodagas ja báikkálaš dásis guorahallama guovtti gielddas nu ahte dat doarju sámegeiela ovddideami dievaslaččat.

Čálli lea geavahan mánggabealat dutkanmetodaid háhkat dieđuid giel-ladilis. Girjjiis boahdá ovdan, man bures dutkanguovllu nuorat máhttet sámegeiela ja man ollu sii geavahit giela iešguđetlágan giellašiljuin. Sámegeielat nuorain lea stuorra erohus gielddaid gaskkas sihke sámegeiela máhtu ja giellageavaheami dáfus. Čálli jáhkka sivan dasa leat erohusa gielddaid skuvlavuogádagaid gaskkas. Ohcejogas leat guovttegeielat skuvllat, gos nuorat hállet eanemusat suomagiela. Deanu gielddas leat sáme- ja dárogielat skuvllat. Sámegeielat nuorat hárvánit sámástit skuvllas ja geavahit sámegeielat eanebut go Ohcejoga nuorat. Nuorat geat eai máhte sámegeiela, eai leat ožžon buori vejolašvuoda oahppat giela. Gielddat eai geavat beaktillis metodaid suoma- ja dárogielat mánáid sámegeiela oahpaheamis ja eanaš mánát eai oahpa sámástit. Girjjiis lea áigumuš buoridit dálá vuogi mihtidit sámegeiela ceavzinnávccaid, ja dat čujuha giellapolitihkalaš belliide main lea buoridanmunni. Dáid áššiid dihte girji lea oassin sámegeiela giella-dutkama ja giellaplánema politihkalaš ságastallamis.

Diŋgon | To order: www.samiskhs.no

ISSN 0332-7779

ISBN 978-82-7367-039-7